

PARLIAMENTARY ASSEMBLY OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
Delegation to the Parliamentary Assembly of the Council of Europe

Број/Broj: 01,02,03/11-05-122/10

Сарајево/Sarajevo: 10.5.2010.

**IZVJEŠTAJ S DRUGOG DIJELA ZASJEDANJA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE VIJEĆA
EVROPE ZA 2010. GODINU**

STRASBOURG

od 26. do 30. aprila 2010.

U Strasbourgu je, od 26. do 30. aprila 2010., održan drugi dio redovnog zasjedanja Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope na kojem je učestvovala Delegacija Parlamentarne skupštine BiH u kojoj su bili: Bakir Izetbegović, predsjedavajući, Mladen Ivanić, Slavko Matić, Milica Marković, članovi, Edina Hrnjić, sekretar Delegacije, i Adnan Bešić, prevodilac.

Zasjedanje je otvorio predsjednik Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope Mevlüt Çavuşoğlu, koji je najprije pozvao na odavanje počasti tragično stradalom predsjedniku Poljske i ostalim žrtvama, među kojima su i tri bivša člana Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope. Prezentirajući dnevni red zasjedanja, predsjednik Çavuşoğlu osvrnuo se na situaciju u nekoliko zemalja članica: u *Ukrajini*, pri čemu je naglasio potrebu pružanja podrške ukrajinskim vlastima u provođenju važnih reformi; u *Rusiji*, koja je najveća članica Vijeća Evrope i partner VE i upravo je zbog toga PSVE mjesto na kojem se s kolegama parlamentarcima iz Rusije može diskutirati o svim pitanjima, uključujući i ona o kojima se stavovi unutar PSVE radikalno razlikuju. Da bi taj dijalog donio rezultate, on mora biti otvoren, bez predrasuda i dvostrukih standarda; u *Bjelorusiji*, pri čemu je izjavio da, iako je Bjelorusija jedina zemlja s kojom VE nema formalan odnos i jedina u Evropi u kojoj se provode smrtnе kazne, VE ima obavezu prema građanima Bjelorusije da bude prisutnije u toj zemlji; u *Bosni i Hercegovini* i *Moldaviji* u kojima VE pomaže rješavanju ustavnih pitanja; u *Albaniji* u kojoj je VE pomagalo podsticanju opozicije da se vrati u Parlament; na *Sjevernom Kavkazu* gdje je VE angažirano na unapređenju ljudskih prava, te je istaknuo doprinos VE rješavanju konflikta između Gruzije i Rusije.

S obzirom na činjenicu da Bosna i Hercegovina nakon donošenja presude u predmetu Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine nije usvojila potrebne ustavne promjene koje bi otklonile diskriminaciju građana iz reda ostalih prilikom izbora za člana Predsjedništva BiH i imenovanja u Dom naroda PSBiH, Monitoring komitet PSVE predložio je Skupštini održavanje debate po hitnoj proceduri o potrebi promjene Ustava u Bosni i Hercegovini. Skupština je prihvatala prijedlog Komiteta, te je rasprava o potrebi ustavne promjene održana u četvrtak, 29. aprila. Rasprava je održana na osnovu izvještaja koji su pripremili koizvjestioci – Kimmo Sasi (Finska, EPP/CD) i Karin S. Woldseth (Norveška, EDG).¹

Obrazlažući pripremljeni izvještaj, Kimmo Sasi podsjetio je članove Skupštine da je od neuspjeha aprilske paketa ustavnih promjena 2006. godine u Bosni i Hercegovini ostvaren veoma mali napredak. Informirao je članove PSVE i o nemogućnosti Radne grupe koja je bila zadužena za pripremu odgovarajućeg rješenja da postigne dogovor, kao i da je siguran da nije bilo ozbiljnog pokušaja usklađivanja Ustava s Evropskom konvencijom o ljudskim pravima. Prema njegovim riječima, političari u BiH treba da preuzmu odgovornost za budućnost svoje zemlje. Naveo je, uz to, kako je čest argument za

¹ Izvještaj koizvjestilaca Monitoring komiteta PSVE nalazi se u prilogu izvještaja sa zasjedanja

neprovođenje presude približavanje izbora, ali i da činjenica da se uvijek bliže neki izbori ne treba biti prepreka za donošenje izmjena. Rekao je kako su šanse da se u ovom trenutku usvoje potrebne izmjene praktično teoretske i predložio da se, ako ne dođe do provođenja presude prije izbora, pokrene novi, ozbiljan proces koji bi trebalo da rezultira sveobuhvatnim paketom ustavnih amandmana. Bilo bi veoma korisno da to bude proces koji bi uključio domaće pravne eksperte i predstavnike civilnog društva kako bi sudbina države bila u rukama njenih građana i političara. Od suštinske je važnosti da vlada koja će biti formirana nakon predstojećih izbora izradi program iz kojeg će se vidjeti jasni ciljevi i vizija ustavne reforme kako bi ona bila što prije provedena. Također je ponovio kako BiH još uvijek nema svog predstavnika u Venecijanskoj komisiji, što opet pokazuje koliko je težak proces donošenja odluka u BiH, s obzirom da se njeni predstavnici ne mogu dogovoriti o imenovanju jedne osobe.

Nakon uvodnog dijela koizvjestioca Sasića, u debati su učestvovali: Aristophanes Georgiu (Kipar), Egidijus Vareikis (Litvanija), Andreas Gross (Švicarska), Anne Brasseur (Luksemburg), Grof od Dandija (Ujedinjeno Kraljevstvo), Harluk Koç (Turska), Bakir Izetbegović, Mladen Ivanić, Darja Lavtižar-Bebler (Slovenija), Slavko Matić, Bernard Forunier (Francuska), Jean Charles Gardetto (Monako).

Aristophanes Georgiu govorio je u ime Grupe Ujedinjene evropske ljevice: Evropski sud za ljudska prava utvrdio je da je Ustav BiH diskriminatorski, te da u zemlji postoji demokratski deficit i nejednakost mogućnosti. To je rezultat rata, a ova debata treba da označi početak rješenja problema. Bosna i Hercegovina treba prihvatići reforme koje se predlažu u Izvještaju, ali je na građanima BiH da odluče. Vijeće Evrope, sa svoje strane, treba insistirati na poštivanju ljudskih prava, te podržati sve pozitivne reforme koje BiH preduzme.

Egidijus Vareikis obratio se u ime Grupe Evropske narodne stranke: Parlament Litvanije želi vidjeti zemlje Balkana u Evropskoj uniji i želi da Bosna i Hercegovina postane članica Unije, ali mora postupati u skladu s evropskim običajima i zakonima. Podjele duž religijskih i etničkih linija nisu dobre za zemlju. Zemlji nisu potrebna tri predsjednika. „Promijenite Ustav, usvojite zakone u skladu s evropskom idejom i onim što vam nudimo. Time ćete se približiti našim evropskim vrijednostima“, poručio je gosp. Vareikis.

Andreas Gross obratio se u ime Grupe Socijalista: Bosna i Hercegovina je možda jedan od najtežih problema s kojima se VE suočava. Iznenađen je činjenicom da se predviđa održavanje izbora koji neće biti u skladu s Evropskom konvencijom o ljudskim pravima jer takvi izbori neće postići najvredniji rezultat – legitimnost. Zahvaljujući dejtonskoj strukturi, ljudi nisu naučili sami preuzeti odgovornost i to se mora promijeniti. Do donošenja novog ustava mora se uraditi sve što je moguće kako bi se osigurala legitimnost izbora u uređenju koje poštuje presudu Suda. Apelirao je na kolege iz Delegacije BiH da ne budu indiferentni prema ovome i da ne misle da Amerika ili Evropa mogu uraditi ono što oni sami moraju, te da po povratku u Sarajevo preduzmu neophodne korake za osiguranje legitimnosti izbora.

Anne Brasseur obratila se u ime Grupe Saveza liberala i demokrata za Evropu: Danas je jasno da je nametanje ustava za BiH bilo stavljanje flastera na ranu, a ne lijek. Nijedan dio društva ne bi trebalo da bude spriječen da se kandidira na izborima zbog svoje etničke pripadnosti. Saglasila se s gosp. Grossom u pogledu stepena legitimnosti koji bi imali oni koji bi bili izabrani na izborima protivnim Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima. Vijeće Evrope može pružiti smjernice, ali reforme moraju provesti vlasti u BiH.

Grof od Dandija obratio se u ime Evropske demokratske grupe: Ukoliko se očekuje da preporuke iz Izvještaja urode plodom, potrebitno je postupati s mnogo više realizma i s daleko više političke odlučnosti. Također je potrebno pozabaviti se nedostacima, poput onog u pravosudnom sistemu (potrebno je procesuirati slučajevе ratnih zločina - oko 10 000 slučajeva), osigurati povratak interno raseljenih lica, uvesti bolje prakse rada u lokalne i državnu vladu i u kanale njihove interakcije, kao i interakcije između Federacije BiH i Republike Srpske. „Članstvo BiH u evropskim institucijama je u interesu svih nas. To članstvo i put zemlje ka članstvu ne bi više trebalo da budu zadržavani“, zaključio je Grof od Dandija.

Harluk Koç: Zemlje članice VE saglasile su se da vlasti u BiH treba da djeluju prije izbora kako bi otklonile diskriminaciju u Ustavu, i dijelile su zabrinutost koizvjestilaca u vezi s održavanjem izbora 2010. prema postojećim odredbama. U isto vrijeme, bilo je nerealno očekivati da se reforme provedu prije izbora. U svakom slučaju, izborni zakon ne bi trebalo mijenjati šest mjeseci prije izbora. Parlamentarna skupština Vijeća Evrope mogla bi ponoviti svoje preporuke iz 2006. godine i u bliskoj saradnji s Evropskom unijom

i Bosnom i Hercegovinom pokušati ubrzati proces reformi i osigurati da državne institucije budu u potpunosti posvećene tom procesu.

Bakir Izetbegović²

"Gospodine predsjedavajući, drage kolege,

Prije svega, želim da zahvalim koreporterima na još jednom naporu da pomognu razvoju zaštite ljudskih prava i izgradnji demokratskih institucija u Bosni i Hercegovini. Kao što ste mogli pročitati u najnovijem Izvještaju Monitoring tima, glavni politički akteri u BiH, nažalost, nisu uspjeli dogovoriti izmjene Ustava koje bi omogućile svim građanima u mojoj zemlji, bez obzira na nacionalnu pripadnost, jednako pravo kandidiranja.

Bosna i Hercegovina nije primijenila obavezujuću odluku Evropskog suda za ljudska prava, te će oktobarski parlamentarni izbori biti još jedni izbori koji su u koliziji s Evropskom konvencijom o ljudskim pravima. Naravno, Bosna i Hercegovina mora provesti odluku Evropskog suda za ljudska prava i ona će to, siguran sam, učiniti već u ovoj godini, vjerovatno čim prođu parlamentarni izbori. Preciznije, kada prođe izborna kampanja koja jako otežava mogućnost postizanja kompromisa u postkonfliktnom društvu poput našeg. Uostalom, znamo da su sve presude ovog suda provedene, prije ili kasnije, pa će biti provedena i ova koja se odnosi na Bosnu. Promjena Ustava na koju smo fokusirani otklonit će problem koji je na nivou principa, omogućiti će ista prava grupi tzv. ostalih koji ne pripadaju nijednom konstitutivnom narodu i koji čine tek nekoliko procenata bh. stanovništva. Radi se o reformi Ustava koja je neophodna, ali je malog dometa i neće dotaći glavne probleme s kojim se Bosna i Hercegovina suočava. Mojoj zemlji je potrebna reforma koja će omogućiti samoodrživo funkcioniranje državnih institucija i ubrzani put zemlje ka NATO-u i evropskim integracijama. Dakle, reforma kakvu zagovaraju raniye usvojene rezolucije Vijeća Evrope koje insistiraju na cijelokupnom setu reformskih prijedloga koje je podržala i odobrila Venecijanska komisija. U stavu 6. posljednje rezolucije jasno je rečeno da parcijalni pristup zasnovan na kratkoročnim kompromisima i dvosmislenim formulacijama ne bi riješio probleme s kojima se suočava Bosna i Hercegovina, samo bi ih prikrio! Venecijanska komisija ciljala je u srž problema kada je kao glavnu prepreku funkcioniranja demokratskih institucija i kočnicu bržeg napretka BiH ka euroatlantskim integracijama označila mehanizme tzv. entitetskog glasanja i preširoko postavljenog okvira zaštite vitalnog nacionalnog interesa. Bosna i Hercegovina se već 15 godina nalazi pod svojevrsnim protektoratom međunarodne zajednice. Visoki predstavnik ima tzv. bonska ovlaštenja koja mu omogućavaju supremaciju nad svim bh. institucijama, izabranim zvanicnicima, zakonima... To je dovelo do pasiviziranja i atrofiranja domaćih snaga. Vrijeme je da se ovakav angažman međunarodne zajednice u BiH okonča. Da bi se okončao, neophodno je poziciju svemoćnog arbitra međunarodne zajednice zamijeniti vlastitim mehanizmima koji će moći efikasno uklanjati potencijalne blokade i zastoje. Promjena statusa visokog predstavnika ili podizanje bonskih ovlaštenja bez uspostavljanje domaćih mehanizama rezultiralo bi skorim blokadama i kolapsom sistema. Bila bi to najveća prijetnja miru od završetka rata i potpisivanja Dejtonskog sporazuma. Vijeće Evrope izreklo je prave riječi o suštini reforme Ustava BiH kroz rezolucije koje je usvojilo. Riječi su neophodne, ali nisu dovoljne. Vijeće Evrope, i međunarodna zajednica općenito, morat će pokazati više odlučnosti i upornosti kako bi se riječi pretočile u akciju. Bosna i Hercegovina mora što hitnije krenuti prema sveobuhvatnoj izmjeni Ustava na bazi jasnih stavova Venecijanske komisije. Nema drugog puta.

I na kraju, u istupima prethodnih govornika često su svi političari u Bosni tretirani na isti način. Nismo svi isti i nismo to nikad bili. Jedni su željeli rat, drugi mir. Jedni su prihvatali saradnju s međunarodnom zajednicom, drugi su prkosili, odbijali reforme, izazivali krize i pravili probleme. Vidite, neki od bosanskih političara nisu htjeli ni da se susretnu s koreporterima koji su u Bosnu doputovali iz daleke Norveške i Švedske. Ljudi su putovali hiljade kilometara da pomognu mojoj zemlji, a neki bosanski političari nisu imali vremena za njih, bili su zauzeti.

Mladen Ivanić: Interesantno je da se u osnovi sve političke stranke slažu da moramo provesti reforme. Ipak, pitanje je zašto to nismo učinili. Postoje dva razloga. Jedan je problem kod kojeg se ne radi o suštini promjena, nego o široj ustavnoj reformi. U BiH postoje različita viđenja. Jedni podržavaju državu s jednim

² Govor prenesen u cijelosti

predsjednikom, jednom vladom i jednim parlamentom. To je mišljenje Bošnjaka koji su većina. Srbi bi željeli očuvati poziciju Republike Srpske, a Hrvati nisu zadovoljni i željeli bi treći entitet. U takvim okolnostima bilo bi naivno očekivati neki široki sporazum. Naravno da su promjene potrebne. Iako sam u opoziciji, moja stranka željela je provesti promjene jer znamo da nije prihvatljivo ignorirati odluku najviše institucije koja se bavi zaštitom ljudskih prava. Ipak, oni s maksimalističkim zahtjevima nisu zainteresirani za to. Najzad, neki ljudi žele da međunarodna zajednica uradi to umjesto njih. Imamo političare koji su nas prepustili međunarodnim institucijama i koji nisu spremni na kompromise jer je to za njih prerizično. Zašto bi pravili kompromise kada postoji visoki predstavnik koji može nametnuti rješenja? Oni ne snose odgovornost i mogu okriviti visokog predstavnika. Najgora situacija je bila kada je gosp. Ashdown bio visoki predstavnik. Pokušao je da se ponaša na autoritarni način. Želio je da nametne demokratiju na nedemokratski način. Da li je moguće nametnuti demokratiju kroz moć jednog čovjeka bez ikakve kontrole? To je besmislica. Sada postoji plan da se pravila izmijene, ali treba vremena da se domaći političari počnu ponašati odgovorno. Zaista trebamo vremena za to, pa možda čak trebamo i novu generaciju političara. Ne možemo očekivati jedinstvo u BiH kada još uvijek imamo političare koji simboliziraju rat. Moram naglasiti da je to nerealno. Domaće stanovništvo još uvijek nije spremno za neke promjene. Neki ljudi još uvijek žele postići ratne ciljeve takozvanim mirnim sredstvima. Ukoliko poslije izbora ne bude promjena na političkoj sceni, pesimističan sam u pogledu mogućnosti da se isti ovi akteri mogu dogоворити. Da su htjeli postići dogovor, učinili bi to u proteklih šest mjeseci. Nažalost, to je stvarnost. Smatram da je, s obzirom na ovakve okolnosti, gosp. Sasi sačinio veoma uravnotežen Izvještaj, što nije lako učiniti kada je Bosna i Hercegovina u pitanju. Ako je nešto ohrabrujuće, onda je to činjenica da niko iz BiH nije predložio drugačije stavove od onih iznesenih u Izvještaju. S ove tačke gledišta to je veliki uspjeh.³

Darja Lavtižar-Bebler: Bez informiranja javnosti, otvorene debate o pitanjima od vitalnog značaja prije podnošenje prijedloga parlamentu i bez uključivanja civilnog društva u potragu za optimalnim rješenjima i postizanja širokog političkog konsenzusa, ne možemo očekivati provođenje ustavnih reformi koje će prihvatiti šira javnost u BiH. Ipak, da bi se to uradilo, potrebno je više vremena nego što je ostalo do izbora. Govorila je o opciji funkcionalne podjele BiH koja ne bi bila zasnovana na dejtonskoj logici, a koja bi bila u skladu s kriterijima EU za regionalizaciju. S ciljem ekonomskog razvoja, BiH bi mogla biti podijeljena na pet ili šest regija. Ova nedejtonska logika ne bi bila zasnovana na prostornoj etničko-religijskoj podjeli duž bivših linija fronta, nego na historijskim, geografskim, hidrografskim, transportnim i energetskim okolnostima i odrednicama. Svi građani u BiH zainteresirani su za brz ekonomski napredak zemlje i rast životnog standarda i ove interese stanovništva trebalo bi da dijele sve političke elite u BiH.

Slavko Matić⁴: "Gospodine predsjedavajući, uvažene kolegice i kolege,

Gotovo sve parlamentarne stranke u BiH podržavaju otklanjanje diskriminatorskih odredbi u vezi s mogućnošću kandidiranja i izbora predstavnika manjina i ostalih koji nisu predstavnici nijednog od konstitutivnih naroda. Takva rješenja bila su sadržana i u paketu širih ustavnih promjena koji nije usvojen 2006. godine u Parlamentarnoj skupštini BiH zbog dva nedostajuća glasa. Isto je predviđeno i tzv. prudskim dogовором. Bez obzira na izraženu političku volju po pitanju provođenja Odluke Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Seđić - Finci očito je da još uvijek postoje nepremostive razlike i u pristupu i u načinu rješavanja ovog problema. Dok jedni zagovaraju promjene Ustava koje će obuhvatiti samo provođenje Odluke Suda, drugi se zalažu za širu i suštinsku reformu Ustava uključujući i administrativno-pravno ustrojstvo zemlje, a što se vidi i iz 16. paragrafa Izvještaja Monitoring komiteta. Dejtonsko ustavno uređenje učinilo je Bosnu i Hercegovinu nefunkcionalnom i dugoročno neodrživom. Također, tim uređenjem uspostavljena je država s preglomaznim i preskupim administrativnim aparatom. Ono je umnogome i kočnica za daljnje veoma značajne reforme u oblastima javne uprave, sigurnosti, penzijskog i zdravstvenog sistema itd. Želim posebno naglasiti da su dejtonска ustavna rješenja i nepravedna u pogledu različitog pozicioniranja konstitutivnih naroda, mogućnosti ostvarivanja kolektivnih nacionalnih prava, izbora svojih predstavnika i uticaja na donošenje odluka na državnom i entitetskom nivou. Hrvatski narod u BiH je po sadašnjem ustavnom uređenju u puno lošijoj poziciji u odnosu na druga dva konstitutivna naroda. Samo se Hrvatima može *dogoditi da im člana* državnog predsjedništva iz hrvatskog naroda izaberu birači iz nekog drugog konstitutivnog naroda.

³ Nezvaničan prijevod govora preuzetog iz transkripta sjednice

⁴ Govor prenesen u cijelosti

Najznačajnije odluke mogu se donositi preglasavanjem, ponekad čak bez ijednog glasa od izabranih predstavnika hrvatskog naroda. Stoga su suštinske i cjelovite promjene Ustava, uključujući i provođenje Odluke Suda u predmetu Sejadić - Finci, nužnost i neminovnost. Reforma Ustava trebalo bi da se zasniva na principima ravnopravnosti konstitutivnih naroda u ostvarivanju kolektivnih nacionalnih prava, pune zaštite manjinskih i pojedinačnih građanskih prava. Ovakva reforma Ustava je uistinu veliki izazov za BiH i bilo bi dobro da i Parlamentarna skupština Vijeća Evrope pozove novoizabrane predstavnike vlasti da se širim promjenama Ustava pristupi odmah nakon izbora koji će biti održani 3. oktobra ove godine."

Bernard Fournier: Sistem koji je uspostavio Dejtonski sporazum učinio je probleme još većim. Uništio je svaku mogućnost mirne koegzistencije različitih etničkih grupa u BiH. Osim toga, gurnuo je etničke manjine na marginu društva označivši ih kao "ostale". Dejtonski sporazum bio je nužan za zaustavljanje rata, ali on nije odgovarajući u miru. On je zamrznuo političku poziciju od prije rata i stvorio ogroman sistem vlasti za populaciju od samo četiri miliona. Reformu je vrlo teško postići s obzirom na različite stavove etničkih grupa. BiH je na raskršću i mora preći kritičnu tačku kako bi uspjela kao država i bila primljena u EU, što zahtijeva i funkcionalnu međunarodnu podršku.

Jean Charles Gardetto: Bosna i Hercegovina odlučila je da se priključi Vijeću Evrope i obavezala se da provede ustavnu reformu kao uslov. Narodi u BiH treba da postanu građani. Vrijeme je da svi u BiH žive u miru. Političari u BiH treba da preuzmu odgovornost kako bi osigurali stabilnu državu i društvo za svoju djecu. Stoga je važno podsticati Bosnu i Hercegovinu da provede ustavne reforme. Političari u BiH treba da postanu oni koji ujedinjuju, umjesto onih koji dijele.

Nakon rasprave, članovi PSVE izjasnili su se o prijedlozima rezolucije i preporuke o hitnoj potrebi ustavne promjene u BiH, te su usvojene Rezolucija 1725 (2010) i Preporuka 1914 (2010) koje se nalaze u prilogu ovog izvještaja.

U toku aprilskog zasjedanja PSVE održane su još i sljedeće debate:

- **Lobiranje u demokratskom društvu** (usvojena Preporuka 1908/2010);
- **Povezivanje žena u prevenciji i rješavanju neriješenih konflikata u Evropi** (usvojena Rezolucija 1716/2010 i Preporuka 1909/2010);
- **Uticaj globalne ekonomske krize na migracije u Evropi** (usvojena Rezolucija 1718/2010 i Preporuka 1910/2010);
- **Žene i finansijska i ekonomska kriza** (usvojena Rezolucija 1719/2010 i Preporuka 1911/2010);
- **Investiranje u koheziju porodice kao faktor razvoja u vrijeme krize** (usvojena Rezolucija 1720/2010 i Preporuka 1912/2010);
- **Potreba za dodatnim međunarodnim pravnim mjerama u vezi s piratstvom na moru** (usvojena Preporuka 1913/2010);
- **Bogatstvo, socijalna skrb i blagostanje: kako ih pomiriti u Evropi koja se mijenja?** (usvojena Rezolucija 1721/2010);
- **Diskriminacija na osnovu seksualne orijentacije i rodnog identiteta** (usvojena Rezolucija 1728/2010 i Preporuka 1915/2010);
- **Zaštita „cinkaroša“** (usvojena Rezolucija 1729/2010 i Preporuka 1916/2010);
- **Migranti i izbjeglice: kontinuirani izazov za Vijeće Evrope** (usvojena Preporuka 1917/2010);
- **Biološka raznovrsnost i klimatske promjene** (usvojena Preporuka 1918/2010);
- **Euromediterski region: poziv za strategiju Vijeća Evrope** (usvojena Rezolucija 1731/2010 i Preporuka 1919);
- **Sjećanje na žrtve velike gladi (Holodomor) u bivšem Sovjetskom Savezu** (usvojena Rezolucija 1723/2010);
- **Piratstvo – zločin i izazov za demokratije** (usvojena Rezolucija 1722/2010);
- **Poštivanje obaveza i dužnosti od strane Crne Gore** (usvojena Rezolucija 1724/2010);
- **Efikasno provođenje Evropske konvencije o ljudskim pravima: Proces iz Interlakena** (usvojena Rezolucija 1726/2010);
- **Situacija u Bjelorusiji** (usvojena Rezolucija 1727/2010);
- **Dijalog s Bugarskom nakon monitoringa** (usvojena Rezolucija 1730/2010).

Na drugom dijelu redovnog zasjedanja PSVE za 2010. godinu Skupštini su se obratili: **Micheline Calmy-Rey**, ministrica vanjskih poslova Švicarske i predsjedavajuća Komiteta ministara Vijeća Evrope, **Thomas Hammarberg**, komesar VE za ljudska prava, **Viktor Yanukovych**, predsjednik Ukrajine, **Sergey Lavrov**, ministar vanjskih poslova Ruske Federacije, **Eveline Widmer-Schlumpf**, ministrica pravde i policije Švicarske. Od navedenih izlaganja izdvajamo obraćanje ministrici Calmy Rey u kojem je govorila o aktivnostima švicarskog predsjedavanja Komitetom ministara VE, posebno o jačanju saradnje između Komiteta ministara i Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope, te aktivnostima u vezi s reformom Evropskog suda za ljudska prava. U svom govoru ministrica Rey se, između ostalog, osvrnula i na situaciju u BiH, posebno u svjetlu presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Sejdić i Finci, te je ukazala na potrebu ulaganja velikih napora s ciljem uskladivanja Ustava BiH s odredbama Evropske konvencije o ljudskim pravima. Upoznala je parlamentarce s prijedlogom koji je uputila Komitetu ministara, a prema kojem bi situacija u BiH trebalo da bude razmatrana na neformalnom sastanku ministara vanjskih poslova zemalja članica VE u maju 2010. godine.

Izvještaj pripremila

Edina Hrnjić, sekretar Delegacije

PREDSJEDAVAJUĆI DELEGACIJE

Bakir Izetbegović

Prilog:

- Rezolucija 1725 (2010) i Preporuka 1914 (2010) o hitnoj potrebi provođenja ustavne reforme u BiH
- Izvještaj Monitoring komiteta PSVE o hitnoj potrebi provođenja ustavne reforme u BiH

Dostavljeno:

- kolegijima oba doma Parlamentarne skupštine BiH
- Komisiji za vanjske poslove Predstavničkog doma PSBiH
- Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije Doma naroda PSBiH
- Delegaciji u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope
- Kolegiju Sekretarijata PSBiH
- Ministarstvu vanjskih poslova BiH